

Hanneke Paauwe

Hotel Tomilho

Hanneke Paauwe (foto: Filip Claus)

Hanneke Paauwe is auteur en theatermaker. Ze volgde in Utrecht een theater- en een beeldende kunst-opleiding. Sinds 1993 woont en werkt ze in Brussel. Haar installaties, performances en intieme theatervoorstellingen waren te zien in Nederland, België, Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk en Portugal. In 2003 ontving ze de *1000Watt Lichtpuntprijs* voor haar werk.

Inleiding: Drie monologen uit *Hotel Tomilho*. Dit was een locatievoorstelling gespeeld door *Laika*, Antwerpen, die speelde in België, Nederland en Portugal. Het publiek kwam binnen in een hotel, Hotel Tomilho, en daar konden ze allerlei kamers bezoeken, de gasten/bewoners/het personeel.

E-mail: h.paauwe@compaqnet.be

Adres: Hanneke Paauwe, Voltairelaan 49, 1030 Brussel.

Kopkussenmens (Zolder.)

Geef een vrouw een compliment en ze probeert je mee te lokken in haar hol. Geef een vrouw de kans en ze begint genadeloos te roddelen.

Geef een vrouw geen aandacht en ze fixeert je, ze springt op je nek en duwt je kopje onder in de beken geil die er tussen haar benen stromen, net zolang tot je om genade smeekt.

Een vrouw kan zo lang ze wil onder de douche staan, ze zal nooit schoon worden. De smeerlapperij is diep binnengedrongen. Vrouwen hebben een wond tussen hun benen. In plaats van het zaakje te laten genezen, laten ze zich keer op keer penetreren. Dat gaat stinken, ontsteken, bloeden.

Wat doen vrouwen die bloeden? Elke maand opnieuw pakken ze hun tampons, mini piemels die opzwellen tussen hun benen. Ze sleuren de man mee in hun bloederige vuilstort.

Slangen zijn het, gifslangen. Kijk eens nuchter naar een vrouw.

Da's een gat van onder en een gat van boven. Van boven komt er gif uit, vanonder vuil.

Het vuil dat is zoals luizen op kinderjasjes. Het springt vrolijk over. In de buurt zijn is voldoende.

Douchen helpt niet tegen luizen. Blijf uit de buurt van mijn moeder.

Ik ben een engel. Mijn moeders engel. Maar engelen mogen niet bestaan. Mensen hebben liever een engelbewaarder boven hun kop dan een engel in huis. Een goedkope levensverzekering voor je weet maar nooit.

Zolang ik formaat baby was, was mijn moeder tevreden met haar kinderwagen vol onschuld.

Hoeveel koppen heb ik niet gezien, die zich eerst schaamteloos door mijn aura boorden, hun inteeltbekken vlak voor mijn gezicht? En maar knijpen in mijn wangen, cou cou, mama's engeltje, hé?

De stank uit hun monden was even ondraaglijk als hun imbeciele klankbraaksels in mijn oren.

Daarna kreeg mijn moeder aandacht. Vrouwen, da's gewoon één grote verziekte smeekbede om aandacht.

Ik, bolwangige baby, werd de mond gesnoerd met speen, puree, fruitpap. Allemaal witte producten, hoe goedkoper, hoe beter. Less is more, nietwaar? Ik was een witte productenkind, een lastig huisdier dat nog weg te steken was.

Maar helaas. Eenmaal een loopse teef, altijd een loopse teef. Mijn moeder die zich aan hotelgasten laafde, werd door haar kleuter gedwongen zich op andere dingen te richten.

Ze stopte me weg in bedden met zoveel kussens dat niemand mijn gehuil zou horen.

Ik bleef krijsen met mijn hoog engelenstemmetje.

Ze vulde mijn kamer met kussens. Voller en voller. Er was geen ruimte om te leren lopen. Het leven zou mij nooit bezeren. Ik werd omhelsd door een wit wezen, dat groeide, dat warm was, een grote engel, zonder gezicht. Een stille engel, een engel der wrake, die mij zou verstikken, maar dat was voor later.

Een kleuter kortwieken, dat kan iedereen. Mijn moeder was haar engeltje zat. Ze vulde de kussens met mijn veren. Ze plukte me kaal. Tot ik met blote armpjes voor haar stond. Maar natuurlijk mag jij vliegen. Neerstorten was onmogelijk, net zoals wegvluchten. De zon had ik niet gezien voor mijn vijfde. Mijn moeder speelde verstopperijtje met mij. De kleine bastaard mocht nooit ontdekt worden. Zeven acht, negen tien. Wie niet weg is, is gezien. Ik kroop door mijn leven met verweekte gewrichten, een bloedeloos gezicht. Ik verveelde me in mijn zachte kooi.

Ik schuifelde langs de muren om iets van de wereld te horen. Wat hoorde ik? Een zacht gekreun.

Mijn moeder liet zich weer pijn doen door een onbekende.

Uit angst trok ik de kussens open. Schreef brieven aan de buitenwereld op mijn spierwitte vel.

Rode krassen, hiërogliefen die druppelden, stolden. Niemand die mijn rode boodschappen las.

Niemand die mijn klopsignalen snapte. Ik bleef klein. Onzichtbaar. Maar ook onzichtbaren groeien zonder dat de wereld dat ziet. Ik ontdekte een raam. Daarachter dag en nacht. Kleuren. Hoofden van mensen die soms gezichten werden. Ik begon mensen te herkennen. In stilte. Woorden kende ik niet.

Ik zag andere engeltjes. Ze zaten op fietsjes, ze hinkelden, schreeuwden, vochten met elkaar en aten snoep.

De wereld buiten lonkte naar mij. Het was alsof iedereen onder een stolp zat, gezellig bij elkaar, maar ik paste daar niet bij. De stolp bleef gesloten, hoe hard ik ook tikte op het raam.

Op een dag ging de deur open. Ik durfde niet naar buiten. Mijn moeder had een man ontmoet die een winkel had. Een delicatessenwinkel. Hij zou haar weghalen uit het hotel en ik was de uitkoopsom: een kleine gastarbeider, handig in gebruik, goedkoop in de portemonnee. Hij kon wel een hulpje gebruiken achter in zijn winkel. In één jaar tijd moest ik volwassen worden.

De schade van jaren inhalen. Rekenen, taal. Ik werd de wereld ingeschopt, de engel in mij werd uitgebannen. Ik was een albino op school, een lichtgevende halve gare in korte broek, een achterlijk kalf dat klanken uitstootte, klaar voor de slachtbank van alles en iedereen. Ik werd overdonderd door de buitenwereld. Ik had geen verweer. Ik sloot me op. Leerde lezen, schrijven. Las boeken. Kilo's en kilo's. Ik vrat mij vol aan verhalen om de realiteit buiten te houden. De wereld bestond niet, de wereld was een trompe-l'œil. Ik wou terug naar mijn kamer vol kussens. Mijn larvenbestaan. De stilte. Het wit. Ik wilde warme muren tussen mij en de wereld. Ik keerde terug. Steeds opnieuw. Mijn moeder sleurde mij naar de winkel. Steeds opnieuw. Wat moest ik doen zodat mijn moeder mij met rust liet? Dat ik onbruikbaar werd voor haar dekhengst met zijn delicatessentent?

Alles en iedereen plant zich maar voort. Er is maar weinig nodig voor een mens om op een ander te kruipen. Iedereen heeft het recht op seks, spruiten van eigen vlees... democratie van de menselijke charcuterie. Afschieten die hap. Het grootste deel van de wereldbevolking mogen ze steriliseren, te beginnen bij mijn ma. Die Zweden, ze hebben gelijk. Mentaal gehandicapten steriliseren. Laten we wel wezen. Wie is er eigenlijk niet mentaal gehandicapt? En dan gaat dadelijk elke onvruchtbare randdebiel zich laten klonen. Het is toch bij de konijnen af! Intelligente mensen moeten meer kinderen maken, stond er laatst in de krant. Een Deense professor. Daar in het noorden houden ze hun hoofd ten minste koel. Hier neukt elke stomkop zich door z'n bestaan, zoals maden door een kaasklomp. Elk gat is er een om in te kruipen. Domheid vermenigvuldigt zich met de snelheid van het licht. Mensen met een beetje intelligentie in hun kop planten zich niet voort. Die weten wel beter.

Had mijn ma een stel hersens tussen haar benen gehad, dan was er misschien nog iets van intelligentie gestimuleerd. Maar nee, mijn moeder had een broeinest tussen haar benen, waar ze mij in gelegd had, een ongewenst duivelsei dat ze ten slotte liet barsten. Waarom? Omdat het haar ingang blokkeerde.

Laten we een voorbeeld nemen aan de dieren. De zwarte weduwespin, de bidsprinkhaan, deze dames maken genadeloos het mannetje af, zodra zijn zaad geloosd is. De bijenkoningin scheurt geslachtsdelen van haar zaadleveranciers af. Haar werksters zorgen voor de verdere darrenslacht!

Vissenmoeders, muizen, ratten, hamsters bijten hun eigen kleintjes dood als er iets mis is. Maar de mens houdt elk misbaksel in leven. Totdat de aardbol overbevolkt met oversekste sukkelaars die elkaar klef aan het bevruchten

zijn, totdat onze planeet het verliest van de zwaartekracht en neerstort in een groot diep zwart gat.

Ik staarde uren naar de wereld van kussens. Hoe kwam ik van mijn ma af? Het stof boorde zich in mijn neus, hersens. Ik begon te niesen. Witte klodders uit mijn neus. Vloebare larven. Toen landde het idee in mijn hoofd. Ik stak mijn trui, broekzakken vol veren. Ik vulde mijn mouwen, broekspijpen. Als een Michelin-mannetje liep ik door de nacht, sloop de winkel binnen. Ik gaf alle delicatessen vleugels. Gevederde lekkernijen, pasteitjes vulden de toonbank. Witte worsten in de etalage. Ik werkte de hele nacht door, tot alle delicatessen doorboord waren met slagpennen. Een bloedeloze winkel vol witte producten. Toen keerde ik terug naar mijn eigen nest.

De volgende ochtend. Mijn moeder schudde mij door elkaar. Ik beet nog meer kussens open. Mijn bek vol veren. De kamer bewoog. Het sneeuwde in mijn stolp. 'Ik wil je nooit meer zien,' gilde mijn moeder.

Ze opende het raam. Verdwijnt uit mijn ogen!

Ik wilde mijn moeder nooit meer zien. Ik sprong. De wind suisde om mijn oren, maar vertikte het mij te dragen. Hoe kon ik weten dat ik engel af was? Hoe kon ik weten dat vliegen iets is voor dromers?

Ik wou alleen maar iemand die ja tegen me zei.

Die verstoppertje met me speelde, niet om me te laten zitten, zoals mijn ma, maar om mij te willen vinden.

Lopen en vliegen lukt niet meer. Verstoppertje spelen ook niet.

Hier ben ik. Een vuilbekkende engel die niemand bewaart. Uitstervende diersoort.

U heeft me gevonden. Naar me geluisterd. U bent een engel.

(geeft een wit veertje) Oren zijn een soort van vleugels.

Taxidermist.

(Vrouw zit op hotelkamer. Haar huis/werkkamer. Er zijn wat opgezette dieren aanwezig. Een man zit bij het raam, we zien hem op zijn rug.)

Toen ik zeven jaar was, heb ik een jonge merel gered. Nibbles, noemde ik hem. Nibbles was uit het nest gedonderd. Met van die grote zwarte ogen keek ie me angstig aan.

Die was verhongerd als ik die onder de struik had laten liggen. Oké, ik heb zo'n veertig wormen vermoord om één merel te redden. Doormidden geknipt met mijn moeders stofschaartje.

Nibbles woonde boven op mijn kamertje in een grote bruine doos, waarin zakjes chips hadden gezeten. Nibbles van Smith. Dat was zijn huisje, daarin zat hij, ineengedoken in een hoekje. Hele verhalen heb ik tegen Nibbles afgestoken. Hij zei niks terug, natuurlijk.

Na 77 halve wormen had Nibbles er genoeg van. Hij lag op zijn zij. Bekje open. Over zijn ogen lag een vlies.

Ik heb het deksel gesloten. Doos onder m'n bed geschoven, met mijn eerste communiejurkje erover.

Dat gaf wel iets van een begrafenis, vond ik.

Ik bleef met Nibbles praten. Ik vroeg hem hoe het in de hemel was. En of het mogelijk was dat je daar ook uit kon vallen, net zoals uit een nest. Nibbles heeft me nooit geantwoord.

Mijn moeder kreeg zowat een hartverzakking toen ze ontdekte waar die stank op mijn kamertje vandaan kwam. Met haar neusgaten vol wc-papier veegde ze de maden op het blik en smeed ze buiten op het gras. Daar was een andere merel waarschijnlijk weer blij mee.

Ik weet niet wat mijn moeder een jaar later dacht toen ze alle spullen van mijn vader buiten gooide. Het gazon lag vol stropdassen, sokken, hemden en grote witte onderbroeken. Zijn hengel had ze met moeite in tweeën geknakt. Zo voelde zij zich ook, zei ze. In tweeën geknakt.

Ik was een jaar of acht toen mijn vader op zijn oude brommertje ons leven uitreed. Jarenlang was het hotel de hele wereld voor hem, dag in dag uit had hij koffers gedragen voor de gasten, had hij gebogen voor jan en alleman, tot zijn rug versleten was, maar zijn wil was onbuigzaam. En van de ene dag op de andere zag hij het niet meer zitten. Nog heel lang heb ik 's avonds in bed liggen luisteren of ik niet ergens ver weg zijn brommertje hoorde, zoals altijd tegen een uur of acht (geluid van 'n brommertje) 'Ah,

daar is m'n scheetje,' zei mijn moeder dan altijd.

Er werd geroddeld over minnaressen, avontuurtjes, 'je vader droeg niet alleen de koffers van de gasten, hij mocht er ook graag met ze induiken.' Mijn moeder liep met de grootste pan die ze had naar het benzinstation verderop.

Met een rode kop en een pan vol kwam ze terug. In tien minuten was alles van mijn vader opgebrand. Ik heb mijn communiejurk er bovenop gegooid. Het was net een jurk van papier. Vlam!

Afscheid nemen verteert een mens.

Op de lage school heb ik een keer een werkstukje gemaakt over mummies. Ik had daarover gelezen in van die oude tijdschriften die mijn vader meebracht van het hotel. De National Geographic. Ik had zorgvuldig de plaatjes uitgeknipt van de doden die recht in de camera keken en via jouw ogen bij jou naar binnen leken te kruipen om bezit te kunnen nemen van jouw leven. Mummies onderweg van de ene wereld naar de andere. Mensen die ze van binnen leeggehaald hadden en van de buitenkant hadden ingesmeerd, met iets, een soort zout waarschijnlijk, zoals mijn moeder dat deed bij de vis, zodat die langer vers bleef. Of misschien heel veel suiker, zoals in de kersenconfituur. Ik kreeg een negen voor mijn werkstuk, maar de juf ging achteraf bij mijn ouders op bezoek. Zoiets was toch geen onderwerp voor een kind?

'Een kind dat niet van horrorverhalen houdt,' antwoordde mijn vader, 'dat is geen kind meer, maar een oud wijf.' En hij hield galant de deur voor haar open.

Toen ze de piramiden van Egypte openmaakten, vonden ze allemaal spulletjes. Kleren, eten en drinken, sieraden, parfum. Van alles voor de dode. Voor onderweg. Mijn papa was niet dood. Hij werd doodgezwegen. Hij had niets voor onderweg. Behalve zijn oude opgefokte Vespa. Mijn vader was een soort mummie op een brommer. Onderweg naar een andere wereld.

'We moeten haar een beetje afleiden,' moet mijn moeder gedacht hebben. Met haar bleke wegwijnende dochter ging ze naar het asiel, waar het meisje een angstige witharige hond uitkoos, die jankte toen ze hem uit het hok haalden. De moeder probeerde haar dochter op andere gedachten te brengen, witte haren zie je ten slotte overal op het tapijt, maar het meisje was onverzettelijk. De hond heette Victor en hij was net zo bang als het meisje.

Maar na een tijd wende de hond aan zijn nieuwe vrijheid en het meisje aan de afwezigheid van haar vader.

Als het meisje troost nodig had, dan kwam Victor kwispelstaartend naast haar liggen, kop omhoog, de bruine ogen ingezoomd op haar verdriet.

Toen Victor stierf, was het een erg oude hond die blind was aan een oog en die regelmatig stinkende winden liet. Het meisje was een jonge vrouw geworden.

Ik heb Victor opgezet, samen met een collega. Een echte specialist met veel liefde voor zijn vak.

Een zoogdier opzetten:

1. Doe rubberen handschoenen aan. Maak met een scherp mes voorzichtig een stevige insnede even voor de anale opening tot aan de borst. Let op, snij altijd met de haargroei mee. Dit is van belang voor het latere dichtnaaien en de zichtbaarheid van de naad.

2. Verwijder de ogen, ingewanden, vocht en vet.

3. Kuis de binnenkant met stijfsel, aangemaakt met koud water en eventueel benzine of boraxoplossing. Breng het conserveringsmiddel aan en modelleer de houding door het aanbrengen van ijzer of koperdraad. Volg hierbij de natuurlijke houding.

4. Vul de binnenkant met watten, omwikkeld met garen, gips, papier maché, een turfoplossing en zaagsel, afhankelijk van het formaat, het volume en de tactiliteit van het oorspronkelijke dier. Naai voorzichtig de huid toe. Denk eraan: in de afwerking toont zich de meester!

5. Wij beschikken over een grote collectie glazen ogen. Een specialist staat te uwer beschikking. [www. taxidermist.be](http://www.taxidermist.be).

Een zakmes, wat buitenlandse munten, een nageletui, een verzilverde haarspeld in de vorm van een slakkenhuisje. Allemaal spullen die gasten van hotel Tomilho hadden achtergelaten, die mijn vader mij, zonder dat mijn moeder ervan wist, 's avonds in bed toestak. Voor mij waren de hotelgasten wezens van een andere wereld. Aliens die gemakkelijk afscheid namen van hun bezittingen. Vonden ze hun spulletjes waardeloos, dat ze zomaar alles vergaten, achterlieten? Ik was van plan dit eens aan mijn vader te vragen. Mijn ouders waren niet rijk, en ik koesterde alles wat ik kreeg. Maar toen ik het aan mijn vader wou vragen, was hij weg. Mijn moeder en ik waren de achtergelaten spulletjes.

Voor geheimen en schatten moet je altijd een goede plek zoeken. Onder je bed, dat is niks. Alle plekjes die je moeder kent, dat is niks. Je moet buiten de gevarezone van je moeders ogen zijn.

En die is vrij groot. Misschien heeft mijn vader dat ook gedacht. Mijn schatten zaten in een plastic zak in een holletje dat ik gemaakt had onder een boom in het park vlakbij. D'r zat ook een fotootje van mijn vader bij, dat ik had weten te redden van de brandstapel in onze tuin. Op een nacht sloop ik 's avonds naar de keuken om iets te drinken. In het TL-licht zat mijn moeder, met precies zo'n plastic zak als die van mijn schatten over haar haar. Ik schrok en zocht naar een fotootje van mijn pa. Niks. Mijn moeders dikke bos bruin haar was de volgende dag geel. Het schijnt een natuurlijke reactie bij vrouwen te zijn dat ze, in geval van hevige gemoedsaandoeningen, een dringende behoefte voelen van uiterlijk te veranderen. Ik weet niet meer waar ik dat gelezen heb. Waarschijnlijk in de *National Geographic*.

Weet u nog hoe oud of jong u was, toen u uw maagdelijkheid verloor? Ik weet dat nog precies. Ik was drieëntwintig jaar en vijfenveertig dagen. Ik wou helemaal geen seks, want van seks kreeg je aids, kinderen, of bleef een vent aan je plakken, omdat ze daar nooit genoeg van kregen, volgens mijn tantes. Ik wou ook geen lief, omdat ik bang was achtergelaten te worden zoals mijn moeder met haar geel haar. De liefde, dat was een strohalm waar mensen zich aan vastklampten en die striemen aanbracht aan de binnenkant van je hart. Een mens kan veel bedenken, het hart gaat zijn eigen gang. Ik was drieëntwintig jaar en vierendertig dagen. Ik werkte als assistente in de werkplaats van het museum voor natuurwetenschappen. Daar werkte een tijd lang een taxidermist, voor een of ander project, die ik vaak moest assisteren. Van hem keek ik de kunst af, zonder dat hij het wist. Hij had een vreselijk gebit. Overal misten tanden. Hij snoepte graag en veel. Likstokken, koekjes, liefst geglazuurd en mierzoet. In de pauze las hij me voor uit het boek dat hij op dat moment las. Hij vertelde me verhalen, bracht vaak iets voor me mee. Een bloem. Een flesje glitternagellak, die ik nooit op durfde te doen. En vaak een likstok. Ik heb ze allemaal geproefd. Op een keer, in de middagpauze, liepen we door het park, mijn lippen waren rood, de zijne felgroen. Hij deed alsof hij Dracula was, gromde en vroeg of ik zijn lippen wilde proeven. Hij fladderde met zijn armen, ik rende weg, hij er achteraan. Ik viel, hij kwam naast me liggen, kuste me. Het was net een fragment uit zo'n romantische jaren vijftig film. Ik ontweek hem, zoals altijd. Hij klemde me vast.

‘Het leven is een likstok,’ zei hij. ‘Elke dag een stukje minder en ten slotte gaan we van ons stokje.’

Ik lik me dood, een zoet einde. Met een groene tong in het graf. Kus me. Nu of nooit.’

Ik deed niets.

‘Bangerik, scheitebroek. Je slikt nog liever je eigen tong in dan het achterste eindje ervan aan de liefde te tonen. Ode aan de moed. Ode aan de liefde. Ode aan de smaakpapillen die mij durven strelen, proeven en verteren.’

Dat kwam waarschijnlijk uit ‘t laatste boek dat hij had gelezen. Maar hij bracht het overtuigend.

We kusten. Heel lang. Als twee filmsterren. Toen ik me later in de wc van het museum opfriste, zag ik een onzelveheersbeestje in mijn haar. Elf dagen later werd ik ontmaagd in hetzelfde park, ’s avonds tussen de buxushaag en een bosje rododendrons.

Ik was verliefd. Ik wou het niet, maar ik was het wel. En niet zo’n beetje ook. Mijn verliefdheid groeide, net zoals mijn paniek.

Een kille angst die door mijn lijf sloop. Ik was er zeker van dat Emilio me zou verlaten. Wat moest ik doen? Ik sliep bijna niet meer, ik viel af en ik werd steeds stiller en stiller. Op een nacht lag ik gillend in bed. Emilio maakte me wakker. Mijn nachtpon was kletsnat, mijn mond was kurkdroog. Hij dwong me te vertellen wat er aan de hand was.

Toen ik uitgepraat was zei hij dat er aan elke liefde een eind komt, net zoals er aan elk leven een einde komt. Maar, zei hij, het is toch niet omdat er een eind aan het leven komt, dat je je alvast als een dode moet gedragen? Hij streelde mijn wangen, zonder te stoppen. Maria, zei hij, je kunt pas zeggen dat je écht geleefd hebt, als je er alles uit hebt durven te halen, zelfs zover hebt durven gaan dat je de dood in de ogen gekeken hebt. En wat is een leven zonder liefde?’

Emilio lachte en hij zei dat hij van me hield. Dat ik daarop mocht vertrouwen. Hij kon alleen niet zeggen hoe lang dat dat bleef duren.

Drie jaar heeft het geduurd. Achteraf heb ik begrepen wat hij me toen, die avond van mijn nachtmerrie, wilde vertellen. Drie jaar ben ik gelukkig geweest, zoals ik nog nooit was geweest in ál die drieëntwintig jaar en vijfenveertig dagen ervoor.

Toen Emilio stierf, scheen de zon niet, zoals je dat altijd leest in boeken. Het was mistig en koud. Hij had me een prachtige liefdesbrief nagelaten.

Al die tijd had hij geweten dat hij ziek was, dat zijn tanden verder zouden

uitvallen, dat onze tijd beperkt was. Hij was een levende dode en ik had hem opgewekt, met mijn liefde. Hij had zijn ziekte geheim gehouden, omdat hij geen medelijden wilde. Hij wilde zich wentelen in liefde in plaats van in medelijden.

Emilio schreef me dat ik moedig was geweest om hem te koesteren, in plaats van mijn angst. Ik moest moedig blijven, en altijd de liefde een kans blijven geven. Ik mocht nooit mijn hart samen met hem begraven. Geen van beide heb ik gedaan.

Ik kon het niet verdragen dat Emilio me verliet. Ik wou niet mijn haar geel verven, zoals mijn moeder en alles van mijn geliefde in de fik steken. Zo is het idee gegroeid.

Emilio is voor altijd bij me. Ik heb mijn hart nooit begraven. Ik zeg u, er is veel moed voor nodig, niet alleen een scherp mes, koperdraad en borax-oplossing.

Het is een ode aan de moed. Een ode aan de liefde. Ik heb lang aan hem gewerkt, stukje bij beetje werd hij mijn pronkstuk. *(de stoel omdraaien met de opgezette Emilio erin)*

Elke dag kijkt Emilio me aan met van die zwarte ogen. Kijk ze glanzen, schitteren.

Alleen de liefde kan de doden levend houden.

Afwasser: (staat in de spoelkeuken af te wassen)

Als u mij helpt afwassen, vertel ik u mijn verhaal. Als u toekijkt, zwijg ik. Gespoelde borden, gespoelde hersens, daar gaat het hier om.

U hebt een hekel aan participatie? Ik heb een hekel aan pottenkijkers *(als en zolang publiek meehelpt, vertelt de afwasser)*

Een hotel dat is eigenlijk een lichaam. De receptie, dat zijn de hersens, het personeel, dat zijn de cellen, of de rode bloedlichaampjes en hier, hier bent u in de darmen. Pas op, ik ben er trots op.

Een lichaam zonder darmen zou zichzelf hopeloos vervuilen, zoals een baby die niet verschoond wordt. Vergiftigen, zelfs.

Een mens is geen varken, dat zich graag in de stront wentelt en u ziet het, ook ik ben geen varken. Ik ben een onderbetaalde werknemer, die de afvalberg beetje bij beetje verkleint en afvoert, zodat u straks weer kunt eten van een fris bord.

Een hotel, da's een microkosmos, een wereld vol kleine wereldjes, kamers vol verhalen.

Dat moeten wij allemaal schoonhouden. Anders groeien die verhalen uit tot een onzichtbaar spinnenweb, ze mengen, vermenigvuldigen zich, groeien boven je hoofd en voordat je het in de gaten hebt, heeft het hotel een naam. Een slechte naam die zich verspreidt als een overenthousiast kankergezwell.

U wilt toch ook een schoon bord, een fris bed, een smetteloos toilet? Witwassen, daar gaat het om. Daarom zijn er afwassers. En afwassers zijn gemankeerde acteurs, gefrustreerde schrijvers, would-be kunstenaars wachtend tot de spotlights zich op hun leven richten.

Aardwormen die langzaam, maar o zo artistiek naar het licht kruipen. Geef mij het donker maar. Laat mij maar wegkruipen door onderaardse gangen. Ik ben een gloeiworm, een mijnwerker, die al lang weet dat het goud onder de grond zit. Ik ben een kunstenaar die afwasser werd.

U denkt misschien dat ik getikt ben. Dat is ook zo. De lange vinger van het onweer heeft zich geroerd in mijn hersenpan. Heel lang geleden is de bliksem ingeslagen. Bij mijn geboorte.

Mijn ma lag te kronkelen, mijn pa wist niet waar te kijken, fototoestel in de aanslag om de pijn van mijn ma maar niet te hoeven zien. Bloed en Pijn, twee grootheden die mijn pa deden krimpen tot het formaat worm dat tussen zijn benen hing.

Mijn ma gilte, mijn kop wrong zich tussen haar benen, het eerste wat ik zag was een bliksemflits, of was het de flash van mijn vader die door het venster de bliksem fotografeerde, zodat de grimassen op mijn moeders gezicht buiten beeld bleven. Nog altijd wordt er op familiefeestjes de grap gemaakt: die foto van Ludo met die bliksemflits, da's precies de kopnaad van Eddy als baby!

En dan moest iedereen aan mijn hoofdje voelen, terwijl ze dachten aan de spleet van mijn moeder die ik toen met mijn kop in tweeën reet.

De bliksem, een litteken van licht aan de hemel, werd een litteken in mijn kop. Stroomstoten vanuit de hemel, almachtige vonken, inspiratie, of hoe u het ook maar wil noemen.

Getikte mensen voeren we af naar een gesticht, of we noemen ze kunstenaar. Want een mens moet toch wel diepgestoord zijn om tegenwoordig kunstenaar te worden. Mij probeerden ze te redden. De psychiater liet me naar vlekken kijken. Rohrschachvlekken. Zo van die vreemde ... kent u dat? Geweldig! En maar fantaseren wat je erin ziet. (*houdt het publiek een vuil*

bord voor) En? Wat ziet u hier in?

Het bloed dat uw moeder verloor om u een plekje op deze wereld te gunnen?

Sporen van het spook dat u 's nachts wurgt in uw dromen?

Spermatozoiden die werkloos wachten op de schoot van een vrouw? Een beetje slimmerik doorziet die hele flauwekul, fantaseert zijn genezing voor het oog van de zichzelf opgeilende psychiater.

Vroeger verzamelde ik water. Flitswater en knalwater.

's Nachts in de velden, een eind verderop. Ik wachtte op het onweer. De bliksem.

Het water ving ik op in potten. Potten die hier afgewassen werden. Erwten, bonen in tomatensaus, wortels. Glanzende rijen, klaar voor de glasbak.

Flitswater is regenwater, opgevangen als het onweer alleen maar een lampje was dat even aan en uit ging, zo'n blauwvertakte wortel aan donkere hemel.

Bij knalwater: eerst een flits, dan een knal. Al die potten water verzamelde ik. Soms zat er een spinnenweb overheen, dreef een vlieg op de waterspiegel, waren blaadjes of bessen gezonken. Ik had mijn eigen watermuseum.

Links het flitswater, rechts het knalwater. Ik wachtte. Water en elektriciteit, da's een spannende combinatie. U weet het, zwemmen bij onweer is gevaarlijk, water geleidt elektriciteit en wham, uw hersens branden door.

Kijk maar eens rond, wie heeft er hier gezwommen bij onweer?

Wie is er hier getikt, goed verborgen, maar toch?

Urenlang bekeek ik de potten water, ik zocht naar verschillen tussen het flitsen knalwater, kleine veranderingen, kleurverschillen, geheimen die groeiden in het stille water. Ik droomde weg bij nieuwe werelden die ontstonden in deze potten, ik presenteerde mijn Waterwerken in de Kunstwereld.

(smijt een bord kapot)

Kunst, da's een verschrikking. Geen hond die er iets van snapt en de kunstenaar zich maar kapot werken voor een bot dat door velen voor hem al afgekloven is. Ik maakte kunst met water en werd door iedereen afgezeken. Een regen van verwijten, kritiek kreeg ik over me heen. 'Een Beetje Aanrotzooien Is Geen Kunst. Dit Kan Mijn Kind Ook!! Dit is geen kunst, dit is kut!'

Alles en iedereen heeft een mening: Kunst moet behagen. Kunst moet alles behalve behagen!. Kunst moet shockeren, ons een spiegel, vergankelijkheid én de juiste moraal voorhouden. Kunst moet verheven zijn, nee, kunst moet plat en pervers zijn, nee meerduidelig en dubbelzinnig zijn, een mysterie...'

Voor mij werd het hele zaakje een hedendaagse mythe, een gehypte melk-koe in de stal van een gehaaide galeriehouder, dankbaar doelwit voor de recensent die zijn ego & intelligentie wil etaleren. Recensies gaan niet meer over de kunst, die gaan over profilering van verborgen ijdeltuiterij van de recensent.

Kunst werd onverteerbare kost voor mij, een ver-van-mijn-bedshow waar ik niet langer aan mee wilde doen, een loden last met de hele kunstgeschiedenis op mijn schouders en de recensenten als mijn nieuwe, maar ongewenste ouders.

U bent gewend niets van beeldende kunst te snappen, nietwaar? Kunst, da's een stel cryptische rotsblokken waarop je je kop stoot, waarop je hersens splijten.

Wat zie ik eigenlijk? Zie ik wel wat ik moet zien? Zie ik wat ik denk te zien? Moet ik dat mooi vinden? Mag ik dat mooi vinden (*smijt een bord of twee weg, nodigt het publiek uit dat ook te doen*) Ga uw gang, dat lucht op. Weg met de moralisten, kunstmaffiosi: ik werd een afwasser. De enige kleur die er in mijn bestaan was, dat was het bleekroze van mijn doorweekte geribbelde vingers. Witwassen. Zuiverheid. Schuim in vlokken wegblazen, doorspoelen. Afwassen kalmeert een mens. Alle meningen van anderen spoelen van je af.

Ik besepte, een bord dat heeft twee kanten. De bovenkant, die krijgt de klant te zien, met een smakelijk kunstwerk er op. De onderkant zit vol barsten, verhalen. Zoals ik. Barsten en verhalen, die houd je maar beter voor je... Zwijgen en afwassen. Maar à la limite, een kunstenaar kan niet zwijgen, dat gaat wringen.

Ik zette alles op een rijtje. Omdat de gast een perfect schoon bord wil, was ik hier mijn handen kapot. Het afval, het overtollige, het vuil moeten zo snel mogelijk uit zicht. Da's de utopie van de zuiverheid, de ideale wereld, het universele geluk. Heb ik overigens al indruk op u gemaakt met mijn intelligentie, mijn beeldspraken? Ziet u dit bord? Het is een metafoor voor het utopische eiland omgeven door een azuurblauwe zee, holadijee, we zijn allemaal gelukkig, geen vlekje aan de hemel, geen smetje op uw servet, kost wat kost moeten we het betere krijgen, het imperfecte moet uit beeld, zoals de verwrongen kop van mijn ma niet op de foto mocht. En om dat perfecte, dat zuivere te houden, moeten we natuurlijk regels stellen, moeten de storende factoren verwijderd worden.

Mijn moeder las ons vroeger bijbelverhalen voor. Stichtelijke literatuur voor het slapengaan.

Zzzzzzzz dat slijt lekker in, in je onderbewuste.

Ik had graag het verhaal van de apocalyps, de ondergang, geschreven door Johannes, die op het eiland Patmos lekker in 't zonnetje de apostel uithing. Dat verhaal was zo gek nog niet. God strooit rampen uit over de mensheid, laat de zaak maar weggroten, spoel die hele hap maar door. Het einde van de mensheid, hallelujah. Dat is een grote inspiratiebron, de apocalyps. Voor kunstenaars, sekten, terroristen. The Concerned Christians, al van gehoord? Negentien drieënzestig: Beng! Aanslag op Jeruzalem. De sekte wilde de komst van de messias bespoedigen, dat snapt u wel, want hebben we niet allemaal behoefte aan een messias, een instant schoonmaakbedrijf dat ons bevrijdt van alle rampen: criminaliteit, terrorisme, genociden, 'n holocaustje hier en daar, een windhoos racisme, ecologische rampen, drugs, verslavingen.

Dat alles bedacht ik tijdens het afwassen van kilometers borden, bestek, kopjes. En ineens snapte ik het.

Daarom mochten mijn waterwerken niet bestaan!

Het vuil, het afval, het niet gesmaakte, het overtollige, die moeten zo snel mogelijk weg, uit zicht. Het mag zeker geen kunst heten.

Ik heb alles weer tevoorschijn gehaald, aangevuld. Ik heb mijn eigen museum gemaakt.

U kunt het gratis gaan bezoeken. *(neemt mensen mee naar een tweede ruimte vol rottend eten en drank, prachtig gepresenteerd op sokkels, sfeervol en kunstig uitgelicht)*

Ik laat u naar vlekken kijken, andere werelden vol schimmels, droom u weg, walg, haal uw neus op. Mijn kunst kost niets, is niet te koop. Ik zou ze ook nog niet aan de straatstenen kwijt raken. Mijn kunst is de kunst van het niets. Het is een dikke opgestoken middelvinger naar de utopie, die maar doormaakt in de koppen van de verwende burger. Mijn kunst is een klok van verrotting. Gaat dat zien, zelfgroeïende kunst, kunst die zichzelf aantast, ontbindt. Geen haast, geen verhaal, geen symbool, u ziet wat u ziet. De esthetiek van afval, la condition humaine in een paar liter afwaswater! Goede smaak, dat zoekt u boven maar, dat staat hier niet op het menu. Dromen, dat staat op het menu van mijn museum. Dromen en verdwalen in de onderwereld. Veel plezier.

En denk eraan. Nooit zwemmen bij onweer. ■